

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/34/2015
Identifikačné číslo spisu:	1015200620
Dátum vydania rozhodnutia:	13.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1015200620.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: D. R. Q., nar. XX.XX.XXXX v J., K., ukrajinská štátna príslušnosť, ukrajinská národnosť, trvalý pobyt v zahraničí ulica U. č. XX, obec J., okres P., O.-M. oblasť, K., toho času bytom u H. B., C. XX, E., právne zastúpený: DUDÁŠ & partners, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Kováčska 6, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-367-16/PO-Ž-2014 zo dňa 12.03.2015, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/9/2015-31 zo dňa 27. mája 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/9/2015-31 zo dňa 27. mája 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku potvrdil rozhodnutie odporcu ČAS: MU-367-16/PO-Ž-2014 zo dňa 12.03.2015, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu.

Podľa názoru krajského súdu odporca dostatočným a zákonným spôsobom zistil stav veci, pretože jeho rozhodnutie vychádza zo správneho posúdenia veci. Námietka nedostatočného zisteného stavu veci nie je dôvodná, nakoľko odporca navrhovateľa náležite poučil a v priebehu spísania dotazníka mu poskytol dostatok priestoru k tomu, aby sa podrobne vyjadril ku všetkým skutočnostiam, na základe ktorých

požiadal o medzinárodnú ochranu. Zároveň vyhľadal a založil aktuálne správy o krajine pôvodu navrhovateľa obsahujúce informácie potrebné na posúdenie dôvodnosti žiadosti o azyl, vrátane informácií potrebných k posúdeniu eventuálnych bezpečnostných rizík návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu. Predpokladom udelenia azylu podľa ust. § 8 zákona o azyle je súčasné splnenie (a preukázanie) štyroch predpokladov: (1.) opodstatnenej (2.) obavy z (3.) prenasledovania z (4.) dôvodu rasy, národnosti, náboženstva, zastávania určitých politických názorov, príslušnosti k určitej sociálnej skupine, resp. za prenasledovanie za uplatňovanie politických práv a slobôd. Ako to vyplýva z obsahu dôvodov prezentovaných navrhovateľom, tento požiadal o azyl z dôvodu ozbrojeného konfliktu, pričom tiež uviedol, že ak by sa na Ukrajinu vrátil, musel by narukovať do armády, ísť bojovať na východ Ukrajiny a zabíjať svojich krajanov. Iné dôvody neuviedol. Krajský súd uviedol, že navrhovateľ v konaní pred odporcom prezentoval obavu o svoj život, lebo na Ukrajine je vojna, a to iba vo vyhlásení, ktorým o azyl požiadal. Nepreukázal jej opodstatnenosť, podobne ako ani perzekúciu (§ 2 písm. d) zákona o azyle) z dôvodov uvedených v ust. § 8 zákona o azyle. Krajský súd tiež zdôraznil, že všeobecná bezpečnostná situácia sama o sebe nie je dôvodom na udelenie azylu. Pokiaľ ide o navrhovateľovo vyjadrenie, podľa ktorého by v prípade návratu musel narukovať do armády je potrebné poukázať na skutočnosť, že prípadné neplnenie brannej povinnosti nie je bez ďalšieho tak isto dôvodom na udelenie azylu. Ak teda odporca navrhovateľovi azyl neudelil, jeho posúdenie a vyhodnotenie podanej žiadosti o azyl je v súlade so zákonom, a teda je správne.

K námietke, že odporca navrhovateľovi neudelil azyl postupom podľa ust. § 9 resp. 10 zákona o azyle a v tomto smere v napadnutom rozhodnutí neuviedol, prečo tak nepostupoval súd pokladá za potrebné poznamenať, že špecifikom azylového konania je skutočnosť, že nie je úlohou odporcu za žiadateľa o azyl vyhľadávať dôvody žiadosti o azyl, ale výlučne posúdiť, či prezentované dôvody napĺňajú predpoklady jeho udelenia, uvedené v ust. § 8 zákona o azyle. Udelenie azylu z humanitárnych dôvodov postupom podľa ust. § 9 zákona o azyle záleží výlučne na rozhodnutí odporcu. Na udelenie azylu podľa tohto ustanovenia niet právneho nároku a teda pokiaľ odporca sám nedospel k presvedčeniu, že udelenie azylu podľa citovaného zákonného ustanovenia je vhodné (či potrebné), niet dôvodu mu vyčítať, že tento postup nezvolil. Z uvedeného dôvodu teda odporca ani nemusel odôvodňovať, prečo azyl podľa ust. § 9 neudelil. Iná situácia by nastala iba v prípade, ak by navrhovateľ o azyl z humanitárneho dôvodu požiadal, čo sa však nestalo. Krajský súd v tejto súvislosti tiež poznamenal, že navrhovateľ nepožiadal o azyl z dôvodu zlúčenia rodiny podľa ust. § 10 zákona o azyle a teda nebolo povinnosťou odporcu odôvodňovať, prečo navrhovateľovi neudelil azyl z dôvodu ust. § 10 zákona o azyle.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, podľa ktorej má obavu z prenasledovania v inej časti krajiny svojho pôvodu krajský súd poznamenal, že poskytnutie medzinárodnej ochrany je náležité iba v prípade, ak žiadateľ márne využil ochranu poskytovanú vnútroštátnymi orgánmi, resp. mu táto ochrana bola odmietnutá, resp. ak nie je možné, aby svoje prípadné problémy vyriešil interným presídlením sa do inej oblasti krajiny svojho pôvodu. Preto s poukazom na uvedené táto argumentácia navrhovateľa nie je opodstatnená, podobne ako právna argumentácia „a contrario“, na ktorú navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku opakovane poukázal.

Vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany krajský súd uviedol, že nie sú naplnené predpoklady jej poskytnutia z dôvodu ust. § 2 písm. f) bod 1, 2 zákona o azyle. Na základe informácií o bezpečnostnej situácii v regióne pôvodu navrhovateľa (Ivano-Frankovská oblasť) dospel k záveru, že táto oblasť, nachádzajúca sa na západe Ukrajiny, je z bezpečnostného hľadiska regiónom pokojným, v ktorom ozbrojený konflikt neprebíha. Teda navrhovateľ sa do tohto regiónu (podobne ako aj do iných, nachádzajúcich sa mimo oblasti prebiehajúceho konfliktu) môže bezpečne vrátiť. V prípade návratu mu teda nehrozí výkon trestu smrti a ani mučenie, neľudské či ponižujúce zaobchádzanie, ktorého objektom nikdy nebol.

Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako správne a zákonné, pretože rozhodnutie odporcu vychádza zo správneho posúdenia veci a predovšetkým preto, že navrhovateľ nepreukázal v konaní opodstatnenosť svojich obáv z prenasledovania, samotné prenasledovanie z akýchkoľvek dôvodov, pričom objektívne nebola zistená ani hrozba vážneho bezprávia v prípade návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu.

II.

Zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Vo vzťahu k neudeleniu azylu, konkrétne k vyhodnoteniu nepreukázania opodstatnenosti obavy navrhovateľa o svoj život, lebo na Ukrajine je vojna, navrhovateľ odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Sžs 46/2011, v zmysle ktorého pojem opodstatnené obavy z prenasledovania zahŕňa subjektívny prvok, ktorým je strach a objektívny prvok, ktorý predstavuje situácia v krajine pôvodu. Žiadatelia o azyl sa nachádzajú v dôkaznej núdzi a nie vždy dokážu preukázať a podložiť svoje tvrdenia. Navrhovateľ dostatočne prezentoval svoje obavy z prenasledovania a nie je jeho úlohou tieto objektivizovať. To je úlohou odporcu. Až po objektivizácii obáv navrhovateľa môže odporca skonštatovať, že nie je naplnený niektorý z dôvodov na udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

Navrhovateľ ďalej poukazuje na argumentáciu krajského súdu, že poskytnutie medzinárodnej ochrany je náležité iba v prípade, ak žiadateľ márne využil ochranu poskytovanú vnútroštátnymi orgánmi, resp. mu táto ochrana bola odmietnutá, resp. ak nie je možné, aby svoje prípadné problémy vyriešil interným presídlením sa do inej oblasti krajiny svojho pôvodu. Krajský súd skonštatoval, že systém reintegračnej asistencie v prípade navrátilcov v krajine pôvodu neexistuje, čo sa v tomto, navrhovateľovi javí ako zmätočné odôvodnenie. Navrhovateľ zároveň uviedol, že nie je konkretizované, ako mal navrhovateľ vlastne preukázať využitie ochrany poskytnutej vnútroštátnymi orgánmi krajiny pôvodu, keďže sa stále nachádza na území Slovenskej republiky.

Navrhovateľ má ďalej za to, že sa krajský súd nevysporiadal s námietkou navrhovateľa v opravnom prostriedku vo väzbe na ustanovenie § 19a ods. 7 zákona o azyle. V rozsudku nie je uvedené, ako sa súd vysporiadal s námietkami navrhovateľa ohľadom informácií o nestabilite súčasného právneho systému v krajine pôvodu, ktoré sú v protirečení voči odôvodneniu odporcu, že navrhovateľ by nečelil hrozbe vážneho bezprávia a prenasledovaniu. Navrhovateľ podotýka, že informácie o krajine pôvodu sú verejne dostupné, pričom poukázal na správy zo dňa 18.05.2015, v ktorých sa uvádza ťaživá situácia presídlencov a nefunkčný systém, ktorý potvrdzuje neúčinný právny systém, že sa Ukrajina topí v politickom a ekonomickom chaose, že Ukrajina je nespoľahlivá a nemá skutočný právny systém. Krajský súd ani odporca nevenoval náležitú pozornosť a nevykonával dokazovanie objektívne obsahom tlačových správ o krajine pôvodu. Navrhovateľ má za to, že vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu nemožno v prípade návratu do krajiny pôvodu vylúčiť, pretože v Ukrajine v súčasnosti ozbrojený konflikt prebieha. V prípade návratu do krajiny pôvodu sa navrhovateľ obáva konkrétnych problémov, ktoré by sa dali charakterizovať ako vážne bezprávie. Navrhovateľ má za to, že nie je správne právne posúdenie krajského súdu, že nebola objektívne zistená hrozba vážneho bezprávia. Práve naopak, krajina pôvodu je destabilizovaný štát, v ktorom prebieha vojnový konflikt, pridružujú sa vnútroštátne ozbrojené konflikty. Právny systém v krajine nie je účinný v takej miere, aby štát, politické strany alebo politické hnutia alebo organizácie, ktoré ovládajú štát alebo podstatnú časť jeho územia, boli schopné prijať také primerané opatrenia na zabránenie prenasledovaniu alebo vážnemu bezprávniu, aby boli účinným právnym systémom na odhalenie, stíhanie a potrestanie činov predstavujúcich prenasledovanie alebo vážne bezprávie, ale nie dočasne a aby boli schopné zabezpečiť žiadateľovi prístup k takej ochrane.

Navrhovateľ je toho názoru, že poskytol dostatok argumentov na preukázanie opodstatnenosti obáv z prenasledovania neštátnymi aktérmi ako aj poukázal na objektívne zistenú hrozbu vážneho bezprávia v prípade návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany navrhovateľ uviedol, že s odôvodnením rozsudku krajského súdu, že nie sú splnené predpoklady na poskytnutie doplnkovej ochrany z dôvodu ust. § 2 písm. f) bod. 1, 2 zákona o azyle nemôže súhlasiť, pričom dodal, že sa navrhovateľ v opravnom prostriedku opiera o bod 3 tohto ustanovenia, s ktorým sa krajský súd nevysporiadal. Navrhovateľ v rámci svojej obrany poukázal na znenie Minskej dohody a uviedol aj ustanovenie § 19a ods. 7 zákona o azyle, ktoré sa vzťahuje na obidve formy medzinárodnej ochrany. Na Ukrajine nie je možné podľa navrhovateľa predvídať ďalší vývoj konštatovaním, že boje prebiehajú na východe Ukrajiny a v regióne pôvodu (Ivano-Frankovská oblasť) je situácia bezpečná a že môže svoju situáciu môže riešiť pri vystaňovaní prostredníctvom Centra pre opätovné začlenenie občanov bez prístrešia v rámci Ministerstva práce sociálnych vecí, pretože sú verejné dostupné scenáre analytikov, že vojna pravdepodobne zachváti celé územie Ukrajiny. V čase plynutia lehoty na podanie odvolania sa objavili v médiách správy, že aj v západnej časti Ukrajiny, konkrétne v meste Mukačevo prebiehajú boje. Navrhovateľ má za to, že odporca nevykonával v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, najmä mu absentujú verejne dostupné tlačové a agentúrne správy, ktoré už v čase rozhodovania odporcu obsahovali informácie o nestabilite situácie v krajine pôvodu a táto predstavuje bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu. Navrhovateľ poukázal na dostupné zdroje, ktoré hovoria o súčasnej situácii, ktorá sa v priebehu konania vyvinula nepriaznivo.

Na záver navrhovateľ uvádza, že tak ako odporca, ako aj krajský súd nepoňali situáciu navrhovateľa ako žiadateľa o azyl v kontexte na jeho osobný život (žije na Slovensku dlhé roky a nemá sa skutočne kam vrátiť) a súčasnú nestabilnú situáciu na Ukrajine, neposúdili čo to z praktického hľadiska vôbec pre navrhovateľa znamená v reálnom živote, keď už prakticky Ukrajina je pre neho cudzí štát, nepozná ani fungovanie inštitúcií, pričom v bežne dostupných zdrojoch je vyzdvihovaná vysoká miera korupcie a nestability fungovania ukrajinských štátnych orgánov, a najmä ťaživá situácia presídlencov.

Na základe vyššie uvedeného navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že sa pridrižiava svojho vyjadrenia k opravnému prostriedku zo dňa 13.05.2015 a má za to, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je vecne správne a zákonné.

K námietkam navrhovateľa voči rozhodnutiu krajského súdu odporca uviedol, že informácie o krajine pôvodu založené v azylovom spise reflektujú situáciu v oblasti, z ktorej navrhovateľ pochádza. Z nich je zrejmé, že v uvedenej oblasti neprebíha ozbrojený vojenský konflikt a situácia je bezpečná, t. j. navrhovateľovi v prípade návratu do krajiny pôvodu nehrozí vážne bezprávie. Tieto informácie sú objektívne a pochádzajú zo spoľahlivých zdrojov. V tejto súvislosti považuje odporca názory analytikov a politológov o možnom vývoji na území Ukrajina za neobjektívne. Odporca do azylového spisu založil dostatočné množstvo relevantných informácií o krajine pôvodu, preto na základe uvedeného nemožno namietat porušenie ustanovenia § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Krajský súd správnym spôsobom v rozsudku uviedol predpoklady na udelenie azylu, aby zvýraznil, že navrhovateľ nespĺňa základné predpoklady na udelenie azylu, bez ktorých azyl nemôže byť udelený. Za najdôležitejší považuje odporca fakt, že navrhovateľ (nelegálny migrant dlhodobo nelegálne pracujúci na území Slovenskej republiky) nemal prvotný úmysel požiadať o udelenie azylu (urobil tak výlučne s cieľom zlegalizovať svoj pobyt, t. j. odvrátiť administratívne vyhostenie). Námietku o všeobecnej mobilizácii považuje odporca za nedôvodnú, nakoľko navrhovateľ žiaden povolačací rozkaz nedostal. Odhliadnuc od uvedeného, výkon vojenskej služby nemožno považovať za perzekúciu. V súvislosti s citovaným rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sž/46/2011 je potrebné uviesť, že odporca sa v napadnutom rozhodnutí dostatočným spôsobom venoval dôvodom uvedených v navrhovateľovej žiadosti, ktoré objektivizoval získaním relevantných informácií o krajine pôvodu (z oblasti, z ktorej navrhovateľ pochádza). Ďalej je potrebné uviesť, že interné presídlenie a systém reintegračnej asistencie sú dva rozdielne pojmy, preto rozhodnutie súdu v tomto smere nie je zmätočné. Navrhovateľ ani

nemusel využiť vnútorné presídlenie v krajine pôvodu, lebo v krajine pôvodu prenasledovaný nebol. Takisto nie je ani utečencom na mieste. Len na základe systému reintegračnej asistencie (nech už by bol na akejkoľvek úrovni) nemožno udeliť štatút utečenca. Je potrebné zdôrazniť, že navrhovateľ nebol prenasledovaný z národnostných dôvodov, a v konaní neuvádzal skutočnosti, že by mal byť z dôvodu svojej národnosti prenasledovaný. V žalobnom návrhu uvádza domnienky o dôvodoch konfliktu na východe Ukrajiny. Azyl možno udeliť iba osobe, ktorá má opodstatnené obavy z prenasledovania z dôvodov uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle (opodstatnenosť strachu v sebe nesie nielen subjektívny, ale aj objektívny prvok). Úroveň právneho systému, určité problémy s korupciou, vnútropolitická situácia, situácia bývania a dostupnosti práce nie sú dôvodmi na udelenie azylu. Podobne ani tvrdenie, že navrhovateľ si už v Slovenskej republike zvykol, preto by na uvedené mal prihliadať nielen odporca ale aj súd, nie je správne. Pokiaľ ide o námietku konfliktu v Mukačeve, je potrebné zdôrazniť že ide iba o ojedinelý lokálny problém so stúpecami Pravého sektora, ktorý štátne zložky Ukrajiny riešia (čo vyplýva aj zo zdrojov informácií, ktoré do konania pred druhostupňovým súdom predložil navrhovateľ). Uvedený lokálny problém nemožno subsumovať pod ustanovenie § 2 písm. f) bod 3 zákona o azyle, t. j. nejedná sa o vážne a individuálne ohrozenie života a nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Odporca navyše zdôrazňuje fakt, že uvedená námietka nie je dôvodná, nakoľko navrhovateľ z uvedenej oblasti nepochádza. Odporca má za to, že prvostupňový súd presvedčivo uviedol v odôvodnení rozsudku čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, aký názor mal v konaní odporca, aké skutočnosti považoval súd za (ne)preukázané, akými úvahami sa riadil pri posúdení dôkazov, a ako vec právne posúdil, preto námietku o porušení navrhovateľovho práva na spravodlivé súdne konanie považuje za nedôvodnú.

Odporca je toho názoru, že navrhovateľ nesplnil podmienky pre udelenie azylu podľa ust. § 8 zákona o azyle ako aj podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany podľa ust. § 13 zákona o azyle, a preto na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu potvrdil.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že po nelegálnom príchode na územie Slovenskej republiky navrhovateľ požiadal o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR z dôvodu obavy o svoj život lebo na východe Ukrajiny je vojna a Slovensko pokladá za svoj domov, kde chce žiť a pracovať.

Na územie SR pricestoval na platné slovenské víza v roku 1996 a zamestnal sa ako pracovník na stavbe. Po asi pol roku sa ešte na 10 dní vrátil naspäť na Ukrajinu a od tej doby až do súčasnosti sa zdržiaval na Slovensku. Od roku 2003 žije v Modre, kde ho dňa 11.12.2014 náhodne kontrolovala hliadka polície, ktorá zistila, že sa na Slovensku nachádza ilegálne.

Počas vstupného pohovoru uviedol, že o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany žiada z dôvodu, že na územie Ukrajiny sa v súčasnosti nemôže vrátiť, nakoľko tam prebieha vnútroštátny ozbrojený konflikt. V oblasti, kde žil sa síce nebojuje, ale ak by sa do krajiny pôvodu vrátil, musel by narukovať do armády a ísť bojovať na východ Ukrajiny. Nakoľko odmieta zabíjať svojich krajanov, nechce sa na Ukrajinu vrátiť. Ďalej uviedol, že v prípade návratu do krajiny pôvodu sa obáva, že by sa z neho stal bezdomovec, nemal by kde bývať a pravdepodobne by bol nútený nastúpiť do armády. Iné dôvody svojej žiadosti neuviedol.

V priebehu správneho konania boli všetky skutočnosti uvedené žiadateľom objektívne vyhodnotené a komplexne posúdené. Na základe výpovede menovaného a všetkých dostupných informácií je zrejmé, že žiadateľ nesplnil zákonom stanovené podmienky pre udelenie azylu na území SR a pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

Z výpovede menovaného je zrejmé, že v krajine pôvodu nečelil absolútne žiadnym problémom zo strany polície, armády či iných zložiek štátu. Preto z uvedeného jednoznačne vyplýva, že objektívne nečelil žiadnemu prenasledovaniu zo strany štátnych orgánov. V krajine pôvodu nebol nikdy trestne stíhaný a

nikdy nemal žiadne problémy s políciou. Taktiež nie je a ani nikdy nebol členom žiadnej politickej strany alebo hnutia a ani sa na Ukrajine politicky neangažoval. Z toho dôvodu možno objektívne vylúčiť aj prenasledovanie zo strany politických strán a hnutí. Na Ukrajine taktiež neprišiel do konfliktu so žiadnymi inými osobami a ani nemal s nikým žiadny problém, a preto je možné vylúčiť aj prenasledovanie neštátnymi aktérmi.

K prípadu menovaného odporca uviedol, že na Slovensko pricestoval v roku 1996 a odvtedy sa tu nepretržite zdržiava, pričom jeho pobyt je tu nelegálny. Počas celého obdobia ani raz neprejavil vôľu požiadať o azyl, na základe čoho sa možno objektívne domnievať, že v krajine pôvodu nebol prenasledovaný. Podľa vyjadrenia menovaného si vedel zabezpečiť peniaze na živobytie, mal aj kde bývať, a preto nemal potrebu žiadať o udelenie azylu. Z Ukrajiny odišiel dobrovoľne a to za účelom pracovných príležitostí. Z uvedeného je zrejmé, že hlavným dôvodom na opustenie krajiny pôvodu bola snaha o zlepšenie ekonomickej situácie s cieľom usídlieť sa v takej demokratickej krajine, ktorá by mu bola schopná poskytnúť najvýhodnejšie sociálno-ekonomické podmienky. Takéto konanie však nezakladá relevantný dôvod na poskytnutie azylu v zmysle Ženevskej konvencie resp. § 8 zákona o azyle. V zmysle kritérií a postupov pri udeľovaní štatusu utečenca podľa Konvencie z roku 1951 a Protokolu z roku 1967 o postavení utečencov, kapitoly II., odsek B, písm. f), v prípade, že osoba opustí dobrovoľne svoju krajinu (mimo príčin uvedených v definícii), je považovaná za prisťahovalca. Ak je táto osoba vedená čisto ekonomickými pohnútkami, jedná sa o ekonomického prisťahovalca, a nie utečenca, čo bol aj prípad menovaného. O poskytnutie medzinárodnej ochrany sa rozhodol požiadať potom, ako ho v decembri roku 2014 zastavila policajná hliadka, ktorá zistila, že sa na území SR nachádza ilegálne a hrozilo mu vyhostenie. Z uvedeného vyplynulo, že jeho žiadosť bola podaná účelovo, s cieľom odvrátiť bezprostredné vyhostenie z územia SR, čo potvrdil aj vo svojej výpovedi. Po vyhodnotení týchto dôvodov dospel odporca k záveru, že sa jedná o ekonomického migranta dlhodobo žijúceho na území SR.

Vzhľadom na zmenu bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu počas neprítomnosti menovaného, skúmal odporca či sa zmenou týchto okolností nestal menovaný „utečencom na mieste“ a to z dôvodu jeho obavy, že by bol v prípade svojho návratu do krajiny pôvodu nútený nastúpiť do ukrajinskej armády a musel by ísť bojovať na východ krajiny. Tu však odporca uviedol, že samotný strach z povinnosti narukovať do armády sám o sebe nie je relevantným dôvodom na poskytnutie azylu. Strach z perzekúcie a potrestania za dezerciu alebo vyhýbanie sa vojenskej službe ešte samo o sebe nepredstavuje dobre opodstatnené obavy z perzekúcie. Zbež alebo osoba vyhýbajúca sa vojenskej službe môže byť považovaný za utečenca, ak vie preukázať, že bol neúmerne kruto potrestaný za vojenský prečin z rasových, náboženských, národnostných, sociálnych alebo politických dôvodov, čo ale nie je prípad menovaného. V konaní ničím nepreukázal, že by odmietol nastúpiť na výkon vojenskej služby v súvislosti s jeho náboženským, či politickým alebo morálnym presvedčením. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že v rokoch 1981-1983 vykonával základnú vojenskú službu. K uvedenému je potrebné navyše dodať, že menovaný nemá žiadnu vedomosť o tom, že by mu bolo doručený nejaký povolávací rozkaz, na základe ktorého by bol povinný nastúpiť do služby. Podľa dostupných informácií o Ukrajine nebola v čase vydania rozhodnutia nariadená všeobecná mobilizácia a do boja nie sú povolávaní všetci bojaschopní občania. Ak by menovanému povolanie do vojenskej služby eventuálne aj hrozilo, nejednalo by sa o v žiadnom prípade o perzekúciu v zmysle Ženevskej konvencie, resp. § 8 zákona o azyle, a teda o prenasledovanie z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine či z dôvodu politického názoru. Preto možno jeho dôvod, ktorým je obava z možného nástupu na vojenskú službu považovať pri posudzovaní alternatívy „utečenca na mieste“ za irelevantný.

Na základe dostupných informácií o bezpečnostnej situácii na Ukrajine vyplýva, že od marca 2014 je situácia na východe krajiny v dôsledku stretov medzi ukrajinskými ozbrojenými silami a ozbrojenými separatistami nestabilná. Medzi rizikové oblasti patria Luhanský a Donecký región. 15.02.2015 vstúpila do platnosti tzv. Minská dohoda o prímerí na východe krajiny. Podľa vyjadrenia generálneho tajomníka OBSE zo 06.06.2015 sa prímerie na východe Ukrajiny celkovo dodržiava a vojenské akcie sú na ústupe, aj keď sú tam porušovania. Situácia v ostatných častiach krajiny, vrátane Kyjeva, ostáva pokojná. Na západe Ukrajiny podľa dostupných zdrojov neprebíha žiadny ozbrojený konflikt, čo potvrdil aj

menovaný vo svojej výpovedi. Vzhľadom na uvedené odporca konštatoval, že v západnej časti krajiny, z ktorej menovaný pochádza, mu nebráni v tom, aby sa v tejto pokojnej časti krajiny pôvodu usadil. Samotná aktuálna nepriaznivá situácia na Ukrajine sama o sebe nezakladá relevantný dôvod na udelenie azylu. Všeobecnou nepriaznivou situáciou na Ukrajine sú dotknutí všetci obyvatelia tejto krajiny. Prenasledovanie v zmysle zákona o azyle je však chápané ako vážne porušovanie ľudských práv jednotlivca a nie celej skupiny obyvateľstva, čo menovaný nepreukázal. Pokiaľ ide o dôvody menovaného, že chce na území SR žiť a pracovať, tieto nenapĺňajú zákonné dôvody na udelenie azylu.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že v prípade menovaného nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov alebo zákona o azyle.

Vzhľadom na to, že neboli splnené dôvody pre udelenie azylu, bolo potrebné v zmysle zákona o azyle tiež posúdiť, či menovaný spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR, ktorá sa poskytuje vtedy, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia.

Doplnková ochrana je inštitút, ktorý je možné udeliť v prípade splnenia zákonom špecifikovaných podmienok. Viaže sa na existenciu reálnej hrozby vážneho bezprávia. Pričom vážnym bezprávím sa podľa § 2 písm. f) zákona o azyle rozumie: 1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon, 2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo 3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Pokiaľ ide o možnosť uloženia trestu smrti alebo jeho výkonu, v prípade menovaného je aplikácia tejto formy trestu vylúčená, a to jednak z dôvodu, že menovaný nemal v krajine žiadne problémy so štátnymi orgánmi, nebolo voči nemu vedené trestné konanie ani sa žiadneho trestného činu (za ktorý by mu hrozilo uloženie trestu smrti) nedopustil a jednak z dôvodu, že táto forma trestu bola na Ukrajine v roku 2000 zrušená.

Po posúdení jeho výpovede dospel odporca k názoru, že by menovanému pri návrate na Ukrajinu nehrozilo ani mučenie, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, nakoľko v priebehu konania ničím nepreukázal, že by bol v krajine pôvodu vystavený akejkolvek forme perzekúcie.

V konečnom dôsledku sa odporca zaoberal aj tým, či by menovanému v prípade návratu do krajiny pôvodu mohlo hroziť vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosť jeho osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Na východe Ukrajiny dochádza k ozbrojeným stretom, v dôsledku čoho je situácia značne nestabilná. Táto napätá situácia ostáva iba v regiónoch Doneckej a Luhanskej oblasti. Ostatné časti krajiny sú pokojné. Z verejne dostupných zdrojov je zrejmé, že v oblasti, z ktorej menovaný pochádza, neprebíha žiadny ozbrojený konflikt, a preto odporca konštatoval, že ani táto forma bezprávia menovanému nehrozí. Na Ukrajine je relevantná alternatíva vnútroštátneho presídlenia do oblastí, ktoré nie sú aktuálnymi udalosťami na východe krajiny zasiahnuté.

Na základe vyššie uvedených skutočností dospel odporca k záveru, že menovaný by v prípade nedobrovoľného návratu na Ukrajinu, konkrétne do Ivano-Frankovskej oblasti, nečelil žiadnej forme vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f) zákona o azyle, a preto nie je dôvod na poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne (§ 3 ods. 9

zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13. októbra 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V predmetnej veci je predmetom odvolacieho konania rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa ust. § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo 10.

Podľa ust. § 8 zákona ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o azyle na účely tohto zákona sa rozumie prenasledovaním závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v 1. použití fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia, 2. zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom, 3. odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu, 4. neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste, 5. trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2, 6. konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

§ 10 zákona o azyle rieši otázku udelenia azylu na účel zlúčenia rodiny manželovi azylanta, resp. slobodným deťom azylanta do 18 rokov ich veku, resp. rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, pričom azylantom je cudzinec, ktorému bol udelený azyl.

Podľa § 13 ods. 4 písm. d) zákona o azyle, ministerstvo ďalej neudelí azyl, ak žiadateľ nemá opodstatnenú obavu z prenasledovania v inej časti krajiny pôvodu alebo má v nej prístup k ochrane pred prenasledovaním, môže bezpečne a oprávnene vycestovať a vstúpiť do tejto časti krajiny pôvodu, pričom sa v nej môže usadiť; pri posudzovaní opodstatnenej obavy z prenasledovania alebo prístupu k ochrane ministerstvo prihliada na všeobecné okolnosti prevládajúce v tejto časti krajiny pôvodu a na osobné pomery žiadateľa.

Podľa § 19a ods. 7 zákona o azyle ministerstvo pri posudzovaní žiadosti o udelenie azylu vychádza z toho, že ochrana pred prenasledovaním alebo vážnym bezpráviom je v krajine pôvodu spravidla poskytovaná, keď štát, politické strany alebo politické hnutia alebo organizácie, ktoré ovládajú štát alebo podstatnú časť jeho územia, prijímú primerané opatrenia na zabránenie prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu, najmä účinným právnym systémom na odhalenie, stíhanie a potrestanie činov predstavujúcich prenasledovanie alebo vážne bezprávie, pričom táto ochrana je účinná a nie je iba dočasná a žiadateľ má prístup k takej ochrane; ak sa ochrana pred prenasledovaním neposkytne z dôvodu uvedeného v § 8 písm. a), považuje sa to za prenasledovanie z tohto dôvodu.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; to neplatí, ak sa rozhodne o neudelení azylu a

cudziniec už má poskytnutú doplnkovú ochranu podľa § 13a alebo udelený azyl.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle vážnym bezprávím je 1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon, 2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo 3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Podľa § 13c ods. 4 písm. b) zákona o azyle ministerstvo ďalej neposkytne doplnkovú ochranu, ak žiadateľ nie je vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v inej časti krajiny pôvodu alebo má v nej prístup k ochrane pred vážnym bezprávím, môže bezpečne a oprávnene vycestovať a vstúpiť do tejto časti krajiny pôvodu, pričom sa v nej môže usadiť; pri posudzovaní reálnej hrozby vážneho bezprávia alebo prístupu k ochrane ministerstvo prihliada na všeobecné okolnosti prevládajúce v tejto časti krajiny pôvodu a na osobné pomery žiadateľa.

Odvolací súd sa s námietkami navrhovateľa vytykajúcimi nedostatočne zistený skutkový stav resp. nesprávne právne posúdenie veci nestotožnil.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (MU-ODZS-2015/000015-028 zo 17.2.2015, MU-ODZS-2015/000015-031 zo 25.2.2015, MU-ODZS-2015/000015-032 zo 25.2.2015, MU-ODZS-2015/000296-023 zo 16.12.2014), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu. Súd prvého stupňa mal preto dôvodne za dostatočne preukázané z akých podkladov odporca vychádzal a na ich základe ustálené závery odporcu považoval za správne a jeho rozhodnutie za zákonné (v súlade s § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. správneho poriadku).

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav odvolací súd uvádza, že takéto tvrdenie za situácie, keď navrhovateľom uvádzané informácie z verejne dostupných zdrojov zásadne nevyvracajú zistenia odporcu a tak objektívne nevyvolávajú potrebu vykonania ďalšieho dokazovania, nemožno považovať takéto námietky za dôvodné.

V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Navrhovateľ vo svojom vyhlásení o žiadosti o azyl resp. podanom vysvetlení v konaní pred odporcom uvádzal obavy o život z dôvodu ozbrojeného konfliktu a obavy, že ak by sa na Ukrajinu vrátil, mal by narukovať do armády a zabíjať svojich krajanov.

Odporca tieto navrhovateľom uvádzané skutočnosti náležitým spôsobom vyhodnotil a dostatočne presvedčivo zdôvodnil, prečo v nich nevidel prenasledovanie zo strany štátnych orgánov, politických strán či hnutí a ani neštátnych aktérov pre niektorý z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle a dôvodne prihladol i na tvrdenie navrhovateľa prezentované v konaní, že pôvodným dôvodom jeho cesty na Slovensko v roku 1996 bola práca a že o azyl požiadal preto, že bol zadržaný a nemal inú možnosť, lebo sa obával, že by bol vyhodený.

V návrhu podanom na súd boli navrhovateľove tvrdenia prezentované s doplneným významom, keďže je

pravdou, že navrhovateľ v priebehu konania pred odporcom ako dôvod pre medzinárodnú ochranu obavu z prenasledovania z dôvodu nestability právneho systému v krajine pôvodu neuvádzal, preto odporcovi nemožno vyčítať, že konkrétne na takto modifikovanú okolnosť ďalšie dokazovanie nevykonával a i keď pripustil všeobecne nepriaznivú spoločenskú situáciu na Ukrajine, správne ustálil, že táto sa dotýka všetkých obyvateľov krajiny bez ohľadu na vek, pohlavie alebo národnosť bez ohľadu a sama o sebe nezakladá relevantný dôvod na udelenie azylu, keďže prenasledovanie v zmysle zákona o azyle je chápané ako vážne porušovanie ľudských práv jednotlivca a nie celých skupín obyvateľstva a to také, ktoré má súvis s jeho rasou, národnosťou, náboženským alebo politickým presvedčením, čo sa v prípade navrhovateľa nepreukázalo.

Krajský súd dôvodne vychádzajúc z navrhovateľom uvádzaných dôvodov prezentovaných v konaní pred odporcom po vyhodnotení podstatných námietok vznesených navrhovateľom v oprávnom prostriedku nespochybnil záver, ku ktorému dospel odporca, že v danom prípade sa nepreukázalo, že by navrhovateľ bol v krajine pôvodu prenasledovaný resp. že by mal dôvodnú obavu z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, s ktorým záverom možno súhlasiť.

Treba súhlasiť s konštatovaním súdu prvého stupňa, že azylové konanie je špecifickým správnym konaním, v ktorom nevyplýva pre odporcu povinnosť vyhľadávať, resp. preukazovať dôvody udelenia azylu jeho žiadateľovi, ale výlučne posúdiť, či žiadateľom prezentované dôvody sú takými, v dôsledku ktorých je dôvod na udelenie azylu. V danom prípade nebolo spochybnené, že odporca posúdil žiadosť navrhovateľa o medzinárodnú ochranu v rozsahu a obsahu dôvodov v nej uvedených postupom podľa ust. § 19a zákona o azyle.

V tejto súvislosti je treba pripomenúť, že snaha vyhnúť sa nástupu na vojenskú službu nie je sama o sebe dôvodom na udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle a za strach z prenasledovania nemožno bez ďalšieho považovať púhu obavu z možného trestného stíhania za prípadnú dezerciu z armády. Branná povinnosť je legitímnou občianskou povinnosťou a podľa Ženevskej konvencie vyhýbanie sa nástupu na vojenskú službu alebo dezercia z armády napriek ich trestnosti, nepredstavuje dôvod pre udelenie medzinárodnej ochrany.

Je nepochybné, že dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Vzhľadom k tomu, že neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu, odporca dôvodne skúmal, či navrhovateľovi hrozí v prípade návratu do vlasti hrozba vážneho bezprávia a či teda spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle.

Vo vzťahu k tejto forme medzinárodnej ochrany, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiadúce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelení či neudelení doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

Odporca uviedol a súd prvého stupňa sa s tým stotožnil, že z výpovede navrhovateľa vyplynulo, že nebolo nikdy proti nemu vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý a nemal žiadne problémy so

štátnymi orgánmi, nebol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Je treba súhlasiť aj s posúdením situácie v regióne pôvodu navrhovateľa ako pokojnej, keďže ozbrojený konflikt je izolovaný vo východných častiach Ukrajiny, teda v inom regióne, než z ktorého navrhovateľ pochádza a odkiaľ pricestoval na Slovensko, pričom jeho intenzita aj v dotknutých oblastiach výrazne kolíše. Situáciu na Ukrajine teda nemožno označiť za „totálny konflikt“, pretože prebiehajúci ozbrojený konflikt nedosahuje takú intenzitu, aby bolo opodstatnené sa domnievať, že každému civilistovi z dôvodu jeho prítomnosti na území Ukrajiny by hrozilo vážne bezprávie v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle.

V súvislosti s tvrdenými obavami navrhovateľa z mobilizácie resp. nástupu do armády je však potrebné tiež pripomenúť, že za vážne bezprávie nemožno považovať nutnosť zapojenia sa do prípadného konfliktu z hľadiska brannej povinnosti, pretože výkon vojenskej služby je jednou zo základných štátno-právnych povinností a preto pokiaľ odporca dospel k záveru, že v prípade navrhovateľa sa nepreukázala žiadna skutočnosť, z ktorej by vyplývalo, že by navrhovateľ bol vystavený skutočne vážnemu bezpráviu, s ktorým záverom sa stotožnil aj súd prvého stupňa, bolo potrebné s takýmto záverom súhlasiť.

V predmetnej veci teda neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd k námietke navrhovateľa, že mu mal byť udelený azyl z humanitných dôvodov, považuje za dôležité uviesť, že zákon o azyle výslovne neukladá povinnosť správneho orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom, námietka navrhovateľa, že správny orgán sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov nezaoberal neobstojí. V zmysle § 6 ods. 3 zákona o azyle je navrhovateľ povinný uviesť pravdivo a úplne všetky skutočnosti súvisiace s jeho žiadosťou o udelenie azylu a pokiaľ navrhovateľ v konaní nenaznačoval a ani nepreukazoval skutočnosti odôvodňujúce poskytnutie azylu z humanitných dôvodov a o takýto ani nežiadal, odporcovi nemožno vyčítať (ISža 19/2009), že žiadosť navrhovateľa o poskytnutie medzinárodnej ochrany z humanitných dôvodov nevyhodnocoval a následne neudelil.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil so skutkovými ako aj právnymi závermi súdu prvého stupňa, ktorý dostatočne obsažným spôsobom odôvodnil, z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o tom, že navrhovateľ nepreukázal opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyle a nespĺnil podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c a § 250k ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi vzhľadom na jeho neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.